
Долматова Н. І.

Наукова бібліотека, Український державний університет науки і технологій (м. Дніпро, Україна)

БІБЛІОТЕКА ЯК МІСЦЕ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ КОРИСТУВАЧА

В складних умовах прифронтового міста бібліотека надає користувачам інформаційні послуги. Важливою є психологічна підтримка відвідувачів. Завдяки читанню книг зменшується стрес та поповнюється словниковий запас.

Ключові слова: бібліотека; користувач; стрес; читання; психологічна підтримка

Dolmatova N.

Scientific Library, Ukrainian State University of Science and Technologies (Dnipro, Ukraine)

THE LIBRARY AS A PLACE OF PSYCHOLOGICAL SUPPORT FOR THE USER

In the difficult conditions of a front-line city, the library provides users with information service. Psychological support of visitors is important. Reading books reduces stress and increases vocabulary.

Keywords: library; user; stress; reading; psychological support

Ми всі проживаємо важкі часи. Дніпро – одне з майже прифронтових міст, а наша область межує з лінією фронту. Тривоги вдень і вночі, ракетні атаки, вибухи, людські трагедії поряд... Та навіть перебуваючи в таких складних умовах, бібліотека працює. Завдяки командній роботі, злагоженості та витримці фахівці-професіонали мобілізувалися, оперативно надають інформаційні послуги користувачам, підтримують психологічно.

Два роки локдауну навчили нас працювати дистанційно, а підґрунтя було закладено ще декілька років тому, коли запрацював 24/7 сайт НБ, сервіс «Запитай бібліотекаря», для студентів створено повнотекстові БД навчальної літератури, для викладачів та науковців є Репозитарій, постійно поповнюється БД наукових статей з фахових журналів європейського та світового рівня.

Абонементи та читальні зали відкриті щоденно, читачі мають можливість замовити онлайн і отримати необхідні книги, а щоб повернути літературу, є навіть послуга «повернення поштою». Бібліотекарі створюють не тільки реальні, а й віртуальні виставки, тематичні огляди, фотопроєкти. На нашому сайті працює окремий розділ «Нові надходження», тут бачимо обкладинку книги та її вихідні дані. Сторінка сайту «Чи знаєте ви?..» постійно інформує користувачів про знаменні дати та видатних особистостей, надає

оглядові матеріали про сучасних письменників, друкує актуальну поезію та сторінки з прози.

Важливою для всіх користувачів бібліотеки сьогодні є психологічна підтримка. Відомо, що читання знижує стрес на 68 %, тож саме завдяки книзі ми маємо можливість відпочити від буденності, поринути в інші світи або інші часи, зустріти нові, іноді парадоксальні для нас, погляди на життя.

З літа 2022 р. абонемент художньої літератури долучився до обслуговування нової категорії – читачів-переселенців. Це люди різного віку, від підлітків до пенсіонерів, тож мають різні запити, але ми намагаємося задовольнити кожного, вислухати, розрадити, підтримати. З такими читачами ми проводимо бесіди про наше місто, його історію, що є у Дніпрі цікавого, які місця слід обов'язково побачити.

Доведено, що читання – це найшвидший спосіб поповнення словникового запасу. Хочу відзначити, що переважна більшість студентства ще з початку березня 2022 р. перейшла на спілкування державною мовою, як і співробітники нашого університету, зокрема й бібліотекарі. Змінилися вподобання читачів, тепер переважна більшість наших користувачів обирає українських авторів, перечитує вітчизняну класику, шукає переклади зарубіжних письменників рідною, українською мовою.

Завдяки дружнім відносинам із авторами, видавництвами, меценатами до фонду надходять сучасні книжки. Так, за останній час отримано твори Сергія Жадана, Павла Вишебаби, Володимира Тимчука; «Українські воїни добра і правди», «Дівчата зрізають коси», «Життя на нулі», «Вогнити! Вжити! Перемогти!», «Соняшники» – українська поезія та проза про війну, спротив, надію та мир. Використовуємо цю літературу на виставках, надаємо поезії на сайті, отримуємо зворотний відгук письмово або у вигляді подарунків із фронту (підсвічник із гільз).

За ініціативою наших читачів-викладачів з метою забезпечення комплексного підходу до студентського розвитку та створення гармонійного та ефективного освітнього середовища запланована співпраця бібліотеки з кафедрою фізичного виховання. Медитація та психоемоційна релаксація можуть значно покращити якість освітнього процесу, вважають фізкультурники, сприятимуть фізичному, психологічному та академічному розвитку студентів. Проведення тренінгів з медитації може стати важливим ресурсом для викладачів, співробітників, студентів, які прагнуть покращити своє фізичне та психоемоційне здоров'я, а також розвивати навички саморегуляції та стресостійкості.

Для створення позитивних настроїв в університеті цьогоріч ми реалізували проєкт «Вишиванка». Культурний медіапроєкт «Вишиванка УДУНТ 2023» ставив за мету створення відчуття єдності та підтримки національної свідомості всієї університетської спільноти, підвищення патріотичного настрою серед студентської молоді, викладачів та співробітників університету, виховання гідності й гордості за свою приналежність Україні, рідним містам та селам. Він став даниною народним традиціям, звичаям носіння національного одягу та був успішно реалізований за сприяння профспілкових комітетів та адміністрації університету.

Абонемент художньої літератури Наукової бібліотеки активно включився до проведення актуалізації фонду: з полиць прибрано книжки російських авторів, перевірено на наявність літературу видавництва, що просувають російські наративи, прославляють великодержавність країни-агресорки, несуть заклики до війни або виправдовують її. Натомість розширено полиці творів української класичної та сучасної літератури, історії, народознавства та рідної мови, стелаж книг для дітей. Відкриті виставки-перегляди «Кращі українські твори – читачу», «Українська культура у контексті Європейського та світового розвитку», «Невідома Україна» користуються увагою відвідувачів вже декілька років, а на сьогодні є дуже популярними. Так література стає нашою сучасною зброєю, а наша робота – реальною психологічною підтримкою для всіх категорій користувачів.